

Poradnik dla rodziców na temat motywowania dzieci do uczenia się w domu, w sytuacji zawieszenia zajęć w szkole.

Kochany Rodzicu! W tych szczególnych okolicznościach pamiętaj:

1. **Rozpocznij dzień od miłego obudzenia dziecka.**

Wchodząc do pokoju młodszego dziecka możesz powiedzieć: “Z którą nóżką się przywitać najpierw? Z prawą czy lewą?”, “Pocałować piętę czy kolanko?” i odkrywasz kołderkę. Do starszych dzieci: “Dziś na śniadaniu ma czekać na Ciebie herbatka czy kakao?”, “Śniadanko Cię woła! Mają być płatki z mlekiem czy grzanki z dżemem?” Warto również zaakceptować niezadowolenie dziecka w sytuacji rannego wstawania: “Ranne wstawanie to trudne zadanie.”, “Widzę, że nie jesteś zadowolony, że już jest dzień.”, “Chciałbyś pospać jeszcze troszkę? W takim razie potrzebujesz na drzemkę jeszcze 10 czy 15 minut?”.

2. **Zjedzcie śniadanie w miłej atmosferze.**

Wspominamy konkretne miłe wydarzenia, dzielimy się własnymi wspomnieniami. Stół ładnie nakryty. Można również zastosować wybór dotyczący naczyń: “Do którego kubka wlać Ci herbatę? Żółtego czy niebieskiego?”, “Na białym czy zielonym talerzu położyć Ci kanapkę?”. Warto zaangażować dzieci do współtworzenia posiłków. Ważne jest, by pozostawiając wybór podawać dwie opcje (makaron czy ryż, a nie pytać “co zrobimy dziś na obiad?”). Tak postawiony problem zwiększa dziecku poczucie bezpieczeństwa, bo sytuacją domową zarządzają rodzice.

3. **Rozpocznijcie dzień od gimnastyki** - wykorzystując potrzebę ruchu dziecka. Przy otwartym oknie i we właściwym stroju.

4. **Organizując naukę w domu, wykorzystujcie dotychczasowy plan lekcji.**

Opór dziecka złagodzi strategia “pozostaw wybór”. Można wprowadzać modyfikacje: “Dziś rozpoczynasz naukę od matematyki czy historii?” (to nie ma znaczenia, którego przedmiotu najpierw będzie uczyć się nasze dziecko).

5. **W trosce o higienę pracy, warto ustalić ramówkę czasową i starać się przestrzegać zasad.**

Konieczne jest wydawanie precyzyjnych poleceń. Przydaje się dzielenie materiału na etapy. Niezbędne jest zadbanie o przerwy z mało atrakcyjnymi zajęciami (“Napijesz się soku, zjesz jabłko?”). Działać należy w myśl zasady “najpierw obowiązek, potem przyjemność”, więc oglądanie telewizji, gra na komputerze czy telefon do kolegi, możliwe są wyłącznie po zakończeniu lekcji.

6. **Należy wspierać dziecko, ale nie wyręczać.**

Czasami obecność rodzica przy odrabianiu lekcji jest niezbędna (dziecko z ADHD). Większość uczniów jest w stanie samodzielnie się uczyć, a rodzicielska pomoc może polegać na przedstawieniu problemu, pozostawiając dziecku inicjatywę. Na przykład zamiast wydać polecenie “Napisz charakterystykę Adasia z “Pana Kleksa”, można dziecku pozostawić decyzję: “Którą postać z “Pana Kleksa” chcesz opisać?”. Jeżeli mówimy do dziecka “Idziemy się uczyć”, to odpowiedzialność za proces edukacyjny zostaje po stronie dorosłych. Szkoła to sprawa ucznia, więc bardziej odpowiedni komunikat brzmi: “Wojtek, biurko Cię woła. Czas na naukę”. Znow przyda się metoda “pozostaw wybór”: “Siadasz do biurka teraz czy za 15 min?”; “Czytasz lekturę 30 minut czy godzinę?”. Dużą pomocą dla części dzieci jest wspólne z rodzicem czytanie rozdziału z podręcznika. Jeden akapit czyta dziecko, kolejny czyta rodzic lub rodzic

czyta, dziecko robi notatkę z najważniejszych treści. W celu zapamiętania najważniejszych informacji (daty, definicje, symbole) przydają się fiszki - ważne treści zapisane kolorowym pisakiem, dużą czcionką na arkuszu papieru, przywieszzone na drzwiach/ścianie/szafie. Stymulując dziecko do samodzielności można wzmacniać przejawy inicjatywy pochwałą opisową lub wykorzystać system żetonowy "Za odrobienie lekcji bez mojego przypomnienia otrzymujesz plus. Gdy uzbierasz pięć plusów, czeka Cię nagroda, np.: zagramy w grę planszową, wybraną przez Ciebie lub pojedziemy na wycieczkę rowerową".

7. Pracuj nad własnymi emocjami.

Kochany Rodzicu! Jeżeli dziecko nie rozumie, gdy mu tłumaczysz jakieś zagadnienie - nie podnoś głosu (twoje dziecko nie ma problemu ze słuchem), tylko pomyśl nad inną argumentacją/nowym sposobem tłumaczenia. Bardzo przydają się konkrety, np.: ułamki tłumacz wykorzystując okrągłą pizzę, ruch jednostajnie przyspieszony porównaj do aut jadących drogą.

Jeżeli czujesz zdenerwowanie, powiedz: "Jestem zdenerwowana, potrzebuję odpocząć. Na 30 minut idę do kuchni i zrobię sobie herbatę lub w salonie obejrzę program telewizyjny. A Ty w tym czasie będziesz układał puzzle czy poszukasz rozwiązania do tego zadania?". Puzzle można zrobić samemu, przecinając na małe kawałki kartki świąteczne lub obrazki z kolorowych gazet.

8. Wykorzystuj konsekwencje, czyli zapowiedz dziecku, co się wydarzy.

"Zabawa - tak, po odrobieniu lekcji.", "Czas na telewizję będzie, gdy skończysz wszystkie zadania przewidziane na dziś.", "Jeżeli lekcje nie będą zrobione do 15.00, na dziś stracisz przywilej korzystania z telefonu."

9. Stosuj pochwały tak często, jak jest to możliwe.

Rodzicu! Nie wytykaj błędów, nie krzycz, nie obrażaj, nie porównuj z innymi, tylko skup uwagę na tym, co dziecko zrobiło dobrze i wzmocnij to zachowanie pochwałą opisową, np.: "Popatrz, król ma "ó", "Warszawa" napisana z wielkiej litery, brawo.", "Twoje opowiadanie ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie. To jest prawidłowa konstrukcja.". Zamiast krytykowania wskaż, co dziecko może zrobić, np.: "Cztery zadania już zrobiłeś, brawo, zostały już tylko dwa i na dziś koniec z matematyką."

10. Rozmawiaj z dzieckiem nie tylko o nauce.

Wspieraj talenty i pasje.

Warto czas spędzony z rodziną potraktować jako szansę na budowanie relacji. Szukaj dobra w bliskich, nazywaj konkretne, prawidłowe zachowania, np.: "Zabawki w koszu, książeczki na półce. To się nazywa porządek.". Ten sposób komunikowania buduje pozytywną samoocenę, motywuje do wykonywania obowiązków, utrwala konkretne zachowania.

Pamiętaj, że "zachowanie pochwalone ma tendencję do powielania".

Polecane przez MEN platformy, strony i serwisy internetowe:

www.epodreczniki.pl

www.otwartzasoby.pl/scholaris-portal-wiedzy-dla-nauczycieli/

Strona Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i komisji okręgowych - <https://cke.gov.pl/>

Podręcznik internetowy „Włącz Polskę!” - <http://www.wlaczpolske.pl/>

Portal www.lektury.gov.pl

Strona Centrum Nauki Kopernik - www.esero.kopernik.org.pl/

Portale edukacyjne IPN: Portal edukacyjny Instytutu Pamięci Narodowej, Serwis IPN, Przystanek historia

Strona Krajowego Biura Programu eTwinning - <https://etwinning.pl/>

Serwis Ninateka – www.ninateka.pl

Serwis Muzykoteka Szkolna - www.muzykotekaszkolna.pl

Biblioteka Cyfrowa Polona – www.polona.pl

Biblioteka Cyfrowa Ośrodka Rozwoju Edukacji - <http://www.bc.ore.edu.pl/dlibra>

Serwis Telewizji Polskiej - <https://rozrywka.tvp.pl/47090255/telewizja-polska-blizej-dzieci-i-mlodziezy>

Serwis Polskie Radio Dzieciom - <https://www.polskieradio.pl/18,Polskie-Radio-Dzieciom>

Opracowała mgr Małgorzata Sędziak

Na podstawie “Jak mówić, żeby dzieci się uczyły”

A. Faber, E. Mazlish